

**Всесвітній
день
вишиванки**

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

Всесвітній день вишиванки — міжнародне свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого українського одягу.

Дата проведення — **щороку в третій четвер травня**. Свято не прив'язане до жодного державного чи релігійного. До нього може долучитися кожен охочий, одягнувши вишиванку.

Ідеєю свята є збереження українських цінностей та їх популяризація серед молоді та населення загалом. Свято не передбачає обов'язкових заходів, окрім одягання вишиванки. Хоча протягом усієї історії заходу з ініціативи студентів, школярів, громадських та культурних діячів проводяться концерти, хода, конкурси, вечорниці, ярмарки. Саме ж свято запрошує кожного свідомого громадянина до абсолютно простого вчинку — одягнути вишиванку і в ній піти на роботу чи на навчання. Разом із тим, така дія має глибокий контекст, адже йдеться про вираження своєї національної та громадянської позиції, культурну освіченість та духовну свідомість. Як показує досвід, **люди в День вишиванки завжди піднесені та усміхнені**, адже в стародавньому одязі заковано багато символів сили, добробуту, краси та оберегів.

У цей день вже традиційно організовують цікаві конкурси у мережі, наприклад, “Найкраща вишиванка” або “Найкраще фото” у вишиванці. Фото у вишиванках викладають у мережу не лише жителі України, а також і українці за кордоном.

Ідею акції **“Всесвітній день вишиванки”**
у **2006 році** запропонувала студентка
факультету історії, політології та
міжнародних відносин Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича

Леся Воронюк. А поштовхом до реалізації
ідеї та святкування стала вишиванка Ігоря
Житарюка, яку він регулярно одягав на пари,
як і чимало інших студентів.

Леся запропонувала одногрупникам та
студентам обрати один день і всім разом
одягнути вишиванки. Спочатку вишиванки
одягнули кілька десятків студентів та кілька
викладачів факультету. Та вже протягом
наступних років свято розрослося до
всеукраїнського рівня, до нього почала
долучатися українська діаспора по всьому
світу, а також прихильники України.

Вишиванка – це генетичний код нації.

Леся Воронюк,

українська письменниця, сценаристка, продюсерка,
режисерка, журналістка та громадська діячка,
член Національної спілки журналістів України,
засновниця Всесвітнього дня вишиванки.

Вишиванка – це любов!

Вишивати – оберігати, вірити, чекати.

Вишивати – оберігати.

Існує велика кількість традицій та обрядів, у яких вишита сорочка виконує роль оберега. Та найбільше сакралізували вишиванку сучасні українці. Сотні майстрів та майстринь вишивки по всій Україні вишивають сорочки захисникам з любов'ю і надією, що вишиванки захистять наших воїнів від ворожих куль. А військові одягають їх як духовну броню.

Вишивати – вірити.

Вишиті сорочки стали символом віри в період радянської окупації спочатку для українців на засланні в таборах, а згодом – і для дисидентів та українства загалом, яке передавало ідею про незалежність з покоління в покоління аж до 1991 року.

Вишивати – чекати.

Українці вишивають сорочки та чекають на повернення з фронту і полону найдорожчих. Вишивають в очікуванні Перемоги.

**Цього року Всесвітній день вишиванки
припадає на 16 травня.**

**Всесвітній
день вишиванки**

щороку третій четвер травня

16 / 05 / 2024

ВЕСЕЛІННІЙ
ДЕНЬ
ВИШИВАНКИ

Вишиванка — новітня назва народної української сорочки, прикрашеної орнаментованою вишивкою. Важлива складова українського національного вбрання. Поділяється на жіночі й чоловічі сорочки. Має спільне походження з вишитими сорочками слов'янських народів Східної та Центральної Європи. Від часів середньовіччя традиційно носилася як повсякденний та святковий одяг. З ХХ століття носить окремо, разом з костюмом, як святковий, патріотичний та культовий одяг. Традиційна вишивка сорочок має оберогове значення й різниться залежно від регіону. Традиційні назви — сорочка, вишита сорочка, вишивана сорочка. Історично слово “вишиванка” вживалося в значенні вишиваного предмета, вишитої сорочки або вишивки.

Ребус

(розгадай і дізнайся, як називається малюнок з різних ліній, кольорів, тіней, який використовується при вишивці)

Відповідь на ребус шукай на наступному слайді

Наші предки вірили, що кожен елемент на вишиванці має сакральне значення. При виборі вишиванки важливо звертати увагу на візерунки, на поєднання кольорів. Отже, що ж символізують візерунки:

- **геометричні візерунки** – символізують стихії природи й родючість землі, такі візерунки характерні Гуцульщині;
- **рослинні та квіткові орнаменти** – символізують сімейне щастя, материнську любов. Вони характерні Чернігівському регіону;
- **тварин і птахів** вишивали по всій Україні.

Майстри вірили, що вони приносять вірність, достаток і довголіття.

Важливим також є колір полотна і колір ниток, а також їх поєднання:

- **білий колір** – означає невинність і чистоту;
- **червоний** – символізує життєву силу;
- **зелений** – природу і спокій;
- **чорний** – печаль і тугу.

Чорну вишиванку одягали під час посту або жалоби.

У нинішній час можна знайти величезне різномаяття колірної гами вишиванок, але слід пам'ятати, що більш темний колір вишиванки символізує печаль та тугу.

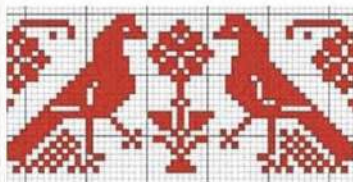
Чорні вишиванки одягалися виключно чоловіками. Цікаво: сині вишиті сорочки були у гардеробі жінок, які не хотіли чи не могли народжувати, або маленьких дівчаток до 12 років.

Геометричний

Рослинний

Зооморфний

Антропоморфний

**Перемога на культурному фронті!
День вишиванки отримав нагороду
від Europa Nostra Awards 2022**

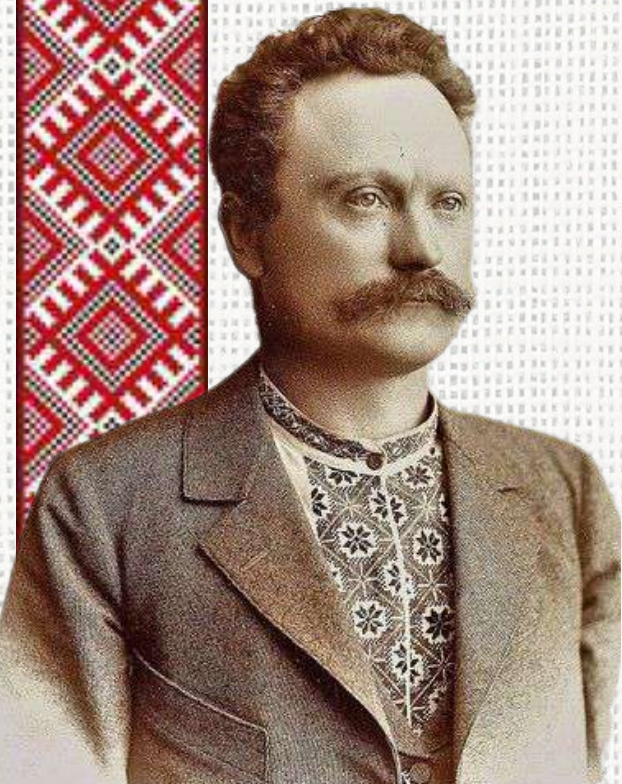
Перший, хто поєднав вишиванку з буденним одягом був Іван Франко.

Він носив її під піджак та жилет.

Саме у такому вигляді письменник зображений на **20-гривневій купюрі**.

Відомо, що Іван Франко **“відрізнявся од загалу своїм костюмом – вишиваною сорочкою серед пишних комірців і краваток”**. Вишиваних сорочок у письменника **“було завжди під достатком, – розповідала донька Анна. – Це були майже все дарунки його приятелів, приятельок, співпрацівників не тільки із Західної України, але й з Великої України. Між цими сорочками була сорочка від Олени Пчілки, від Трегубової, Альбрант, Алчевської, Кобринської, Уляни Кравченко, Бохенської і багато інших”**. **Причому любив одягати вишиванку і в будні, і у свята.** **“Майже завжди носив вишивану сорочку”, – писав Петро Франко. “Святковий одяг Франка завжди був темно-синій і до нього вишивана сорочка”, – свідчив Михайло Яцків.**

Укрпошта представила марки з фрагментами вишиванок

Серію поштових марок “Українська вишивка – код нації” Укрпошта розпочала у 2018 році. В рамках серії світ побачив марки із вишивкою вже **12 регіонів України**: у 2018 році – Вінницької, Волинської, Київської, Львівської, Полтавської областей; у 2019 році – Черкаської, Чернівецької, Волинської, Чернігівської областей; у 2021 році – Тернопільської, Рівненської, Луганської, Дніпропетровської областей.

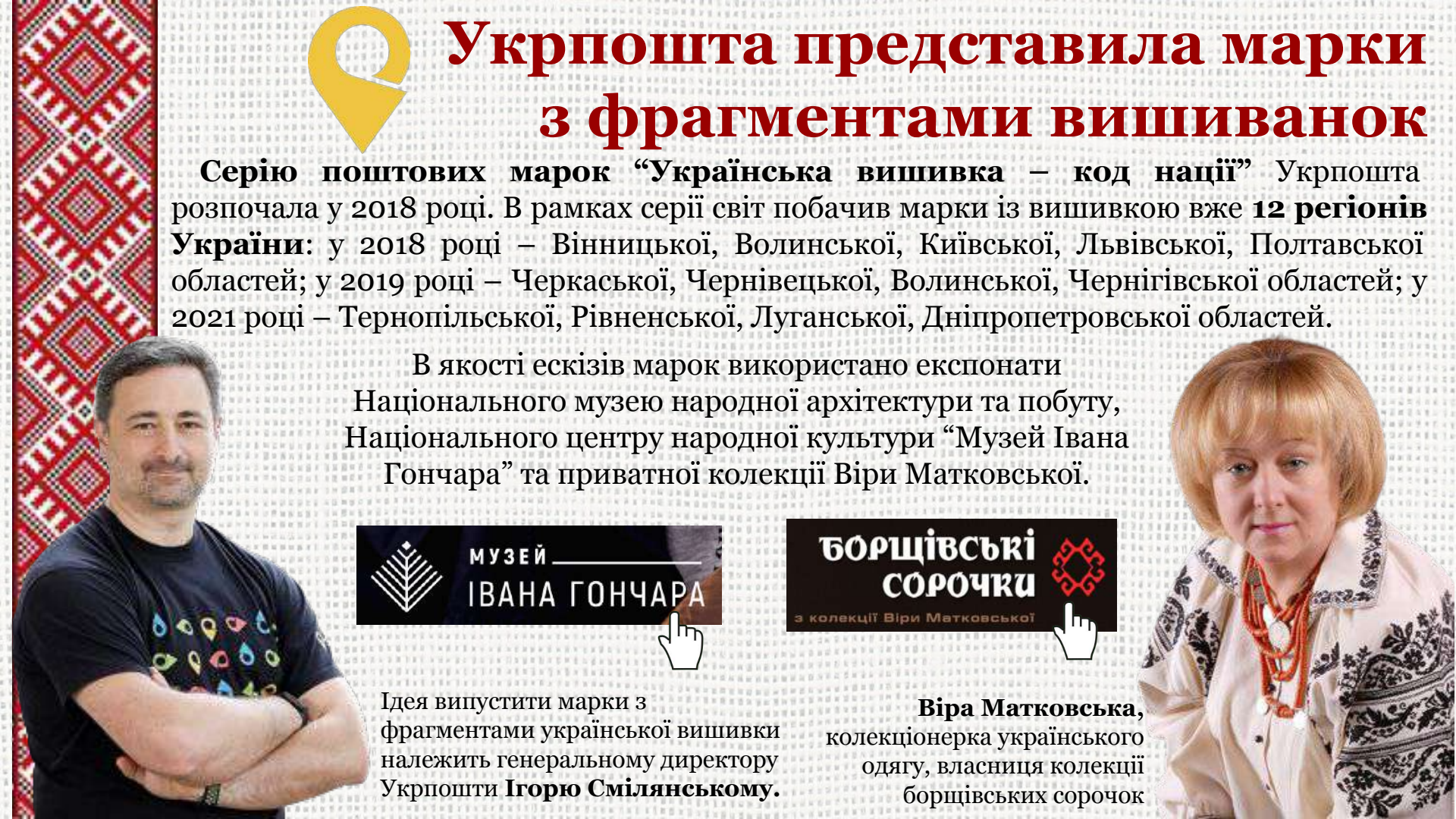
В якості ескізів марок використано експонати Національного музею народної архітектури та побуту, Національного центру народної культури “Музей Івана Гончара” та приватної колекції Віри Матковської.

Ідея випустити марки з фрагментами української вишивки належить генеральному директору Укрпошти **Ігорю Смілянському**.

Віра Матковська, колекціонерка українського одягу, власниця колекції борщівських сорочок

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

Волинська область

Сорочкам притаманні чіткі, геометричні візерунки, а простота виконаної композиції додає вишиванкам вишуканості. На біло-сірому полотні вишивають червоною ниткою. Рослинним мотивам надають перевагу на півдні області.

Черкаська область

Геометричні та рослинні мотиви на вишиванках виконували червоною ниткою.

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

марка із серії
“Українська вишивка – код нації”

Чернівецька область

Вишиванка має пишно вишиті рукави з характерними косими смугами. Також використовували техніку гладі, дрібного хрестика та крученого шва. Орнаменти наносили переважно чорними та бордовими нитками, які добре виділялись на тлі барвистого вбрання. Дехто вишивав шовковими нитками. Для оздоблення брали бісер, срібні й золоті нитки, шовк, вовну та блискітки. Також тут вишивали особливо завітчані сорочки.

Чернігівська область

У регіоні полюбляли “побавитись” над гарною сорочкою, тож вишивали дуже дрібними стібками, що додавало вишиванці надзвичайного вигляду. Візерунок виконували білими нитками з кольоровими елементами, орнамент мав рослинний або ж абстрактний вигляд. Тут також традиційною є і вишиванка з бісером.

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

марка із серії
“Українська вишивка – код нації”

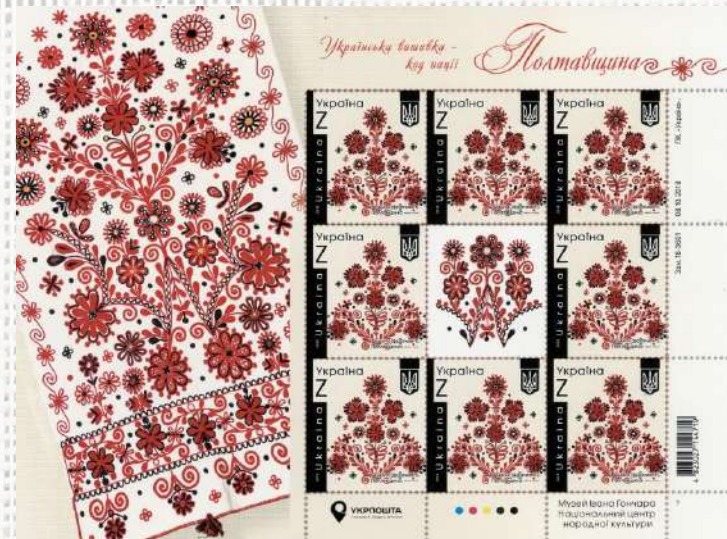

Київська область

На Київщині вишивали геометричні візерунки рослин у білих, коралово-червоних або ж чорних барвах. Перевагу надавали білому з вкрапленнями зеленого та червоного. На вишиванках красувались хміль, стилізовані грона винограду, ромби та інше. Для вишивки певний період використовували та сині кручені бавовняні нитки “заполоч”. Та з часом їх замінили чорними, оскільки сині швидко линяли.

Полтавська область

Традиційна вишита сорочка на Полтавщині зазвичай була вишита білими нитками у техніці гладь. Дуже рідко вишивали сірими або ж червоними нитками. Візерунки обшивали чорними або ж кольоровими смугами.

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

марка із серії
“Українська вишивка – код нації”

Дніпропетровська область

Манжети рукавів сорочок та виріз горловини вишивали кольоровими нитками та чорним плісом. У чоловічій вишитій сорочці домінували червоний та чорний кольори.

Вінницька область

На Вінниччині не обмежувались у кольоровій гамі. Та на кожній сорочці можна зустріти колір, який веде – панівний у візерунках. Тут майстерно поєднували ледь не всі техніки виконання та стилі відображення елементів: низь, хрестик, вишивка розписом, настилання, вирізування; різноманітні види мережок. Контурними швами обрамляли та з'єднували окремі орнаменти композиції.

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

марка із серії
“Українська вишивка – код нації”

Луганська область

Сорочку, переважно полтавського типу, оздоблювали по нижньому краю плетеною “мережкою”. Своєрідність вишивки закладена у багатоколірних орнаментах, виконаних дрібним хрестиком та півхрестиком, іноді грубою ниткою. Домінують геометричні та рослинно-геометричні візерунки. Тут сміливо поєднували червоний колір з блакитним.

Рівненська область

На лляному білому полотні також основною була біла нитка візерунка. Сорочка майже не мала різноманітних доповнень та кольорових прикрас.

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

марка із серії
“Українська вишивка – код нації”

Тернопільська область

Виразний рельєфний візерунок – такими були вишиванки у Тернопільській області. Орнаменти вишивали бавовняними нитками згущеними стібками. Кольоровими бавовняними нитками обводили певні візерунки уздовж усього рукава сорочки. Особливо відомими є вишиванки з міста Борщів. Вони вирізняються густо вишитими рукавами, які зазвичай вишиті чорним кольором. Тут його пов'язують з чорними сторінками історії краю – на нього часто нападали турки та татари.

Львівська область

У цьому регіоні люблять поєднувати одразу по кілька різних візерунків. На білому полотні розливаються геометричні орнаменти, які створюють невимушений легкий вигляд одягу. Аби вишиті елементи виділялись та ставали об'ємними – між візерунками залишають чисте полотно.

марка із серії “Українська вишивка – код нації”

Вишиванка для мене — це сорочка, зроблена маминими руками!

Василь Вірастюк,

український актор, силач, народний депутат, заслужений майстер спорту України та володар титулів “Найсильніша людина України” (2000, 2001, 2002, 2003, 2006, 2007) і “Найсильніша людина світу” (2004).

**“Українська вишиванка” —
пам’ятна монета номіналом
5 гривень**

**“Українська вишиванка” —
срібна пам’ятна монета номіналом
10 гривень**

Випущені Національним банком України, присвячені елементу народного костюма — українській вишиванці, яка своєю орнаментикою і кольоровою гамою відтворює традиції вишивання в кожному регіоні України.

**Монети введено в обіг 20 серпня 2013 року.
Вони належать до серії “Українська спадщина”.**

“Вишиті” мурали

Велетенський мурал із дівчиною у вишиванці.

На фасаді 18-поверхового житлового будинку в Києві австралійський художник Гвідо ван Хелтен намалював велетенський мурал – дівчину у вишиванці. Малюнок з’явився 28 жовтня 2015 року.

Мурал “Дівчина у вишиванці” цілком справедливо вважають одним з найбільш захопливих муралів столиці. Його масштаби вражають – малюнок висотою понад 53 метри покриває всю торцеву стіну багатоповерхового будинку. Багато хто відзначає надзвичайну реалістичність зображення, яке справді виглядає об’ємно, створюючи ефект 3D. **“Дівчина у вишиванці” стала одним з найбільших муралів Європи та наймасштабнішим художнім зображенням національного костюма.** На його створення пішло близько трьох тижнів. Артоб’єкт створений в рамках проєкту Art United Us і є символом жіночності й краси українських дівчат.

Адреса:

м. Київ, бульвар Лесі Українки 36-Б.

У Дніпрі на стіні ЖК “Молодіжний” команда художниці Людмили Кирилюк у 2020 році закінчила роботу над створенням муралу, що символізує єдність української нації, синергію людини з природою, сімейні традиції та віру у щасливе майбутнє.

Адреса: м. Дніпро,
вул. Беляєва, 8

17 травня 2018 року, художники Юрій та Марта Пітчук створили 20-метровий мурал. На ньому зображена дівчина у народному вбранні, яке носили буковинці. За словами авторів, сорочка дівчини з Заставнівського району, на шиї у неї – салби, а на голові – намітка, яку роблять лише на Буковині. “Я її називаю Софія. Фарби – фасадні, дощ їх не змиє, мороз не знищить, тому малюнок буде довго милувати око чернівчан і гостей міста”, – розказав Юрій Пітчук про роботу над муралом.

Адреса: м. Чернівці, вул.
Університетська, 24.

Фільм про вишиванку

В Україні відзняли цілий документальний фільм про вишиванку “Спадок нації”. Прем’єра відбулася 3 листопада 2016 року. Кінострічка розповідає про вишиванку як про духовну спадщину українського народу. Фільм показує різноманіття орнаментів з усіх регіонів України та історії людей, які розповідають про цінність й унікальність вишиванки для них. Режисером фільму є **Олександр Ткачук**, сценаристкою – **Леся Воронюк**, а науковим консультантом – український вчений-етнограф **Олексій Доля**. Дивіться, щоб надихнутися і, можливо, навіть обрати “свій” орнамент.

Проект “СПАДОК”

Відеоролики проекту “СПАДОК” (англ. Back to Basics) присвячені українській культурі, традиціям, народним звичаям. У частині циклу “Національне святкове вбрання” глядачі побачать, як в ХІХ-ХХ столітті виглядала українка залежно від віку, соціального статусу і регіону проживання. Для цього в кожному з коротких, але яскравих епізодів, буде відтворено характерний для певного регіону етнічний образ.

Героїні проекту — яскраві та самобутні представниці України, з різним характером, різного віку дівчата, які зачаровують поєднанням простоти та гідності.

**Вишиванка — це
документ українського
народу!
Це оберіг! В орнаментах
вся магія, любов і історія
кожного регіону моєї
улюбленої країни!**

Оксана Жданова,
українська акторка театру і кіно.

Техніка хрестиком стала популярною лише у ХІХ сторіччі

До 1860 року популярними в Україні були низинка, верхоплут, козлик та інші види швів. Цікаво, але хрестик прийшов до українських вишивальниць із Європи. Популярністю та зацікавленістю вишивальниць різного віку техніка вишивки завдячує компанії “Товарищество Брокар і Ко”, заснованій підприємцем Генрі Брокар.

Цікавий факт:

парфумоване мило, яке було одним із найбюджетніших товарів парфумерно-косметичних магазинів компанії, загортали у схеми-орнаменти вишивки хрестиком. Таке пакування, як і сам товар, було дуже популярним серед населення.

Колір ниток для вишивки закріплювали тістом.

Цікавий факт: до появи штучних анілінових барвників вишивальниці використовували виключно природні фарби у вигляді відварів, настоянок із трав, кори, квітів, соку плодів. Наприклад, усі відтінки жовтого отримували із пшеничної соломи. Цікаво, що аби тон був золотим, ці нитки запікали у житньому тісті. Термічна обробка у поєднанні з опарою закваски фіксували відтінок на віки.

Історики досі не можуть назвати приблизний час початку ремесла вишивання. Але в одному дослідники погоджуються: в епоху палеоліту вишивка вже була популярною і її шанували наші предки.

Поблизу села Мізін, що на Чернігівщині, археологи знайшли лляні сорочки, прикрашені унікальними вишитими візерунками. Ці залишки вишитих сорочок вважаються найдавнішими зразками цього ремесла.

Українські вишивальниці мають власне професійне свято.

Цікавий факт про вишиванку стосується дня **17 грудня**, коли відзначається свято Варвари. Свята Варвара здавна в Україні вважалась покровителькою вишивальниць та швачок.

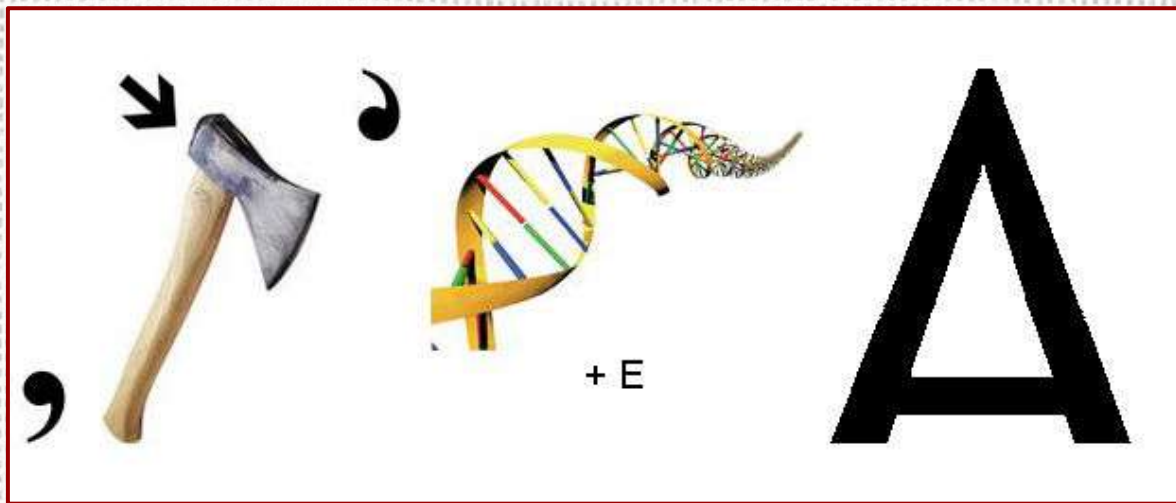

В Україні її особливо шанували жінки, бо за народною легендою свята Варвара Великомучениця вишила ризи самому Ісусові Христу. В день Великомучениці Варвари не можна прати, білити й глину місити – тільки вишивати та нитки сукати. Беручись до вишивання, дівчата хрестились і шептали: “Свята Варвара золотими нитками Ісусові ризи шила і нас навчила”. Саме з цього дня дівчата розпочинали вечорниці, де разом вишивали.

Дівчата навчались вишивати з 5 років. Цікавий факт, що юна рукодільниця уже у 5 років уміла тримати голку з ниткою, оздоблювати одяг найпростішими швами.

Ребус

(розгадай і дізнайся як називалася сорочка для буднів)

Відповідь на ребус шукай на наступному слайді

Вишиванка не була повсякденним одягом українців.

Українці ніколи не носили вишиванок на щодень. У час, коли не було сучасних пральних засобів, пральних машин, а на створення однієї сорочки витрачалися місяці, дуже не практично було щодня красуватися у вишитій сорочці. Цікавим фактом є те, що сорочки для буднів так і називалися “буденками”. Вони зовсім нічим не прикрашалися.

Сьогодні вишита сорочка — святковий одяг, який одягають лише кілька разів на рік. Однак для наших предків це був незамінний елемент гардероба.

Борщівська буденка

Борщівська вишиванка

Нитки для вишиванок у техніці “білим по білому” готувались три роки.

Наймовірно цікавим є факт, що підготовку до вишивки рукодільниці Полтавщини, звідки походить унікальна техніка “білим по білому”, розпочинали за 3 роки до початку створення візерунка.

І виткати полотно було найпростішим завданням. Головним, цікавим і найдовготривалішим процесом ставало вибілювання ниток. Хімічних відбілювачів на кшталт сучасного хлору чи “Ванішу” не існувало. А хотілося ж отримати сліпучу білизну морозного візерунка. Тоді полтавські вишивальниці придумали цікаву річ: розстилати нитки на березі річок у найбільшу спеку. Так 4 стихії (вода-сонце-повітря-земля) заряджали нитки. Та й з практичної точки зору річка добре відбивала сонячні промені й пряжа природно вигорала до білосніжного відтінку.

Американський Vogue назвав українську вишиванку найгарячішим трендом сезону

VOGUE

Про українську вишиванку писав журнал *Vogue* у 2015 році. Тоді українським орнаментам була присвячена ціла стаття. Цікаво, що сам вишитий одяг був названий трендом 2016 року. Зараз українські мотиви, візерунки систематично використовують у своїх колекціях імениті дизайнери. *Vogue* також звернув увагу на те, що цікавість до української культури — це не просто модне явище. За словами авторів видання, Україна завжди намагалася звернути увагу на власній самобутності.

“Гуси у вишиванках”

Гуси в образах анімаційних трьох козаків, з родиною та поодинці — серія авторських робіт вінницької дизайнерки **Світлани Теренчук**. Полотна стають принтом на одязі, картинами за номерами, пазлами та навіть маркою Укрпошти.

Дизайнерка відповідально підійшла й до вибору візерунків на вишиванках гусей. Вона обрала геометричну вишивку хрестиком. Кожен із зображених елементів має своє значення. Серед них — сонце та розквіт.

Володимир і Олена Зеленські одягають вишиванки нечасто. Проте кожна з вишитих сорочок вибрана з любов'ю і сповнена сенсів.

Володимир Зеленський ввів у моду вишиванки кольору хакі. 24 серпня він привітав українців з Днем Незалежності у вишиванці з танками від Ательє Indposhiv. Орнамент із мотивів війни в Україні створила художниця Руфіна Базлова. На День Вишиванки Президент вибрав сорочку від українського бренду Etnodim. Вишиванка під назвою Velych прикрашена піксельним орнаментом дубового листа, що символізує стійкість українців та прив'язаність до рідної землі.

Вишиту сорочку Володимира Зеленського, в яку він був одягнутий на День вишиванки, продали на аукціоні в США за \$100 000. Благодійні торги відбулися 3 червня в Вашингтоні під час першої міжнародної презентації, започаткованої президентом платформи UNITED24.

Олена Зеленська обирає вітчизняні марки та робить акцент на традиційному українському вбранні. І якщо Володимир Зеленський ввів у моду мілітарі-одяг, то Олена популяризує сучасних українських дизайнерів. Особливо — вишиванки, які займають велику частину в її гардеробі.

День Вишиванки відзначають у 60 країнах.

Цікаво, але виявляється флешмоби у вишиванках та марші популярні не лише в Україні, але і в 60 країнах, де присутня українська діаспора.

Любить вишиванку бурлеск-діва **Діта фон Тіз**. Вона віддає перевагу вишитим сукням від української дизайнерки Vita Kin.

Фото: Getty Images

Сукню-вишиванку довжини максі від Vita Kin також має у своєму гардеробі креативний консультант японського журналу **Вогюе Анна Делло Руссо**.

vitakin_originals
California

Переглянути профіль

Переглянути більше в Instagram

У стильній зеленій сукні з салатовою вишивкою і відвертим вирізом від Vita Kin виходила у світ **Демі Мур**. Її вона доповнила чалмою, окулярами й в'єтнамками.

Зірки вітають українців з Днем вишиванки

Усе, що об'єднує українців, наразі дуже важливе, бо допомагає нам перемагати. Вишиванка є таким символом єдності та краси нації. З Днем вишиванки! Разом до перемоги! — привітала українців **Надія Матвєєва**.

Від щирого серця вітаю українців з Днем вишиванки. Це день єднання, миру і злагоди. Яка ми талановита нація! Яка у нас культура! Які співи й музика! Ми — єдині, незалежні, найкращі та вільні. І так буде завжди, — сказав **Григорій Решетник**.

Зараз, коли Україна сильна духом, як ніколи раніше, я хочу побажати кожному з нас зберегти це відчуття. Передати його нащадкам і бути з Україною в серці, — сказала **Злата Огнєвіч**.

Українська вишиванка

Вишиванка рідна, ну хіба не диво?
В ній ходити модно, стильно і красиво.
Це митецький витвір, це краса і казка,
В ній душі наснага, материнська ласка.
Кольори сплелися в ній в узорі й квіти,
Щоб були щасливі і сміялись діти.
А веселі люди від краси раділи
І самі, звичайно, вишивати вміли
Червону калину, зелені листочки,
Щоб були щасливі доні і синочки.
Й рідні вишиванки їх оберігали
Від біди в дорозі діток захищали.
Щоб у вишиванках хлопчики мужніли,
Рідну Україну захистити вміли.
Вишиванка наша, ну хіба ж не диво?
В вишиванці завжди модно і красиво...

Надія Красоткіна,

українська поетеса та педагог.

Гра “З’єднай частини”

Народні прислів’я, приказки та повір’я про вишиту сорочку

- Рукави – як писанка,
 - Пізнають хлопці і в драній сорочці, ...
 - У наших хазяйок по сто сорочок, ...
 - Хочеш сорочку мати – ...
 - К Великодню сорочка хоч і лихенька, ...
 - Як неділя,
 - Як мати рідненька, ...
 - Якщо дощ намочив перший раз одягнену сорочку – ...
 - Якщо сорочку прогризли миші –
 - Якщо зачепив і роздер сорочку –
 - Не можна лишати замочених сорочок через неділю, ...
 - Щоб бути гарним та чистим на виду, ...
- ... то й сорочка біла.
 - ... можеш зганьбитись.
 - ... а в мене одна – та й та біла щодня.
 - ... а личко – як маків цвіт.
 - ... в ногах буде слабість.
 - ... не треба зівати.
 - ... потрібно повернутися на захід сонця й утертись спиною.
 - ... щоб у роду не було полонених.
 - ... аби полики вишиті.
 - ... аби біленька.
 - ... то й сорочка біленька.
 - ... на багатство.

Відповіді

Народні прислів'я, приказки та повір'я про вишиту сорочку

- Рукави – як писанка, а личко – як маків цвіт.
- Пізнають хлопці і в драній сорочці, аби полики вишиті.
- У наших хазяйок по сто сорочок, а в мене одна – та й та біла щодня.
- Хочеш сорочку мати – не треба зівати.
- К Великодню сорочка хоч і лихенька, аби біленька.
- Як неділя, то й сорочка біла.
- Як мати рідненька, то й сорочка біленька.
- Якщо дощ намочив перший раз одягнену сорочку – на багатство.
- Якщо сорочку прогризли миші – в ногах буде слабість.
- Якщо зачепив і роздер сорочку – можеш зганьбитись.
- Не можна лишати замочених сорочок через неділю, щоб у роду не було полонених.
- Щоб бути гарним та чистим на виду, потрібно повернутися на захід сонця й утертись спиною.

Музеї вишиванки в Україні

У 2010 році у культурному житті Києва сталась велика подія — відкрився **Міжнародний музей української вишивки**. Засновницею музею стала **майстриня Тетяна Протчева**. Цікаво, що експонати музейних виставок створені самою Тетяною.

Формат музею — інтерактивний: відвідувачі можуть приміряти унікальні сорочки, вишиті майстринею, а також можуть й самі спробувати вишивати на майстер-класі Тетяни Протчевої.

На Верховині також створили музей української вишиванки, де зберігаються неймовірні сорочки з гуцульською вишивкою. У колекції засновниці музею зберігаються родинні вишиванки, оригінальні старовинні речі гуцульського життя.

Величезну колекцію старовинних вишиванок зібрали наші земляки у **Канаді**. Тамтешній Український національний музей налічує понад 150 експонатів традиційного українського вишитого одягу кінця XIX-початку XX століття.

Міжнародний музей української вишивки/
Джерело: 24 канал

РЕКОРДИ: Найбільша кількість людей у вишиванках, які зібрались в одному місці

Вишиванки в Рівному носити люблять — свідченням цього є і те, що щороку рівнян у вишиванках у дні державних та релігійних свят стає більше. Встановили цей рекорд на день Незалежності у **2006 році** на центральній площі Рівного — майдані Незалежності, з ініціативи Галини Кульчинської, тоді ще — директора радіостанції “Трек”. Організаторам акції вдалося зібрати святкового дня на майдані аж **3298 людей у вишиванках**, від пересічних рівнян — до відомих чиновників і політиків!

У **2011 році** рівненський “вишитий рекорд” побили у Чернівцях — тут у вишитих сорочках одночасно зібралося аж **4189 людей**. Але того ж року Рівне повернуло собі першість: у День Незалежності на центральний майдан міста прийшло **6570 людей у вишиванках**.

Цікаве

NOGYSTINY — це про вишивку!

Маленька майстерня з великою фантазією

25 wzorów, що відповідають 24 областям та АР Крим, відображають національну спадщину та традиції кожного регіону.

Взори взяті з перевірених джерел та реліквій, які зберігаються у музеях та приватних колекціях.

Проект “Вишивана #мапаУкраїни”

Цікаве

Відтворену вишиванку Бандери подарували Залужному

Вишиванку створили львівські майстри. Сорочку створили за схемами Вікторії Кривоніс, її пошили в ательє ZETA atelier, а вишивала майстриня Ольга Лелик.

Майстрині зазначають, що сорочку Степана Бандери було створено у 2022 році в межах проєкту “Вишивка в одязі видатних українців”.

Засновницею проєкту “Вишивка в одязі видатних українців” є донеччанка Тетяна Зез, яка переїхала до Львова. За збереженими у музеях зразками одягу української інтелігенції минулих століть вона відтворює копії вишиванок Лесі Українки, Івана Франка, Тараса Шевченка, Марії Заньковоцької, Максима Рильського, Михайла Старицького, Павла Полуботка, Степана Бандери.

Вишиванка – свого роду генетичний код української нації, який об'єднує нас з кожним роком з новою силою.

Авторка кота Інжира Олена Павлова — українська журналістка, письменниця та художниця.

З ДНЕМ
ВИШИВАНКИ!

Вишиванка – символ приналежності до роду, який також є оберегом кожного українця та символізує любов, сім'ю, вірність, батьківщину, добробут та процвітання.

Перелік використаних джерел

- https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8
- <https://novaukraine.org/event/%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C-%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8-vyshyvanka-day/>
- <https://vechirniy.kyiv.ua/news/82937/>
- <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0>
- https://prk.city/news/999-genetychnyj_kod_ukrayinciv_istoriya_ta_tradyciyi_dnya_vyshyvanky
- <https://credo.pro/2019/03/232511>
- <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3249420-ukrpost-a-do-dna-visivanki-vvodit-v-obig-novi-marki.html>
- [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0_\(%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0_(%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0))
- [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0_\(%D1%81%D1%80%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0_(%D1%81%D1%80%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0))
- <https://www.5.ua/kyiv/u-kyievi-zavershyly-mural-iz-zobrazhenniam-divchyny-u-vyshyvantsi-96930.html>
- <https://rubryka.com/2020/08/18/mural-dnipro-ukrayinka/>
- <https://suspilne.media/ivano-frankivsk/35224-ak-frankivski-hudozniki-stvorovali-mural-u-bernivcah-do-dna-visivanki/>
- <https://rubryka.com/article/den-vyshyvanky-20-faktiv/>
- https://libgonchar.org/images/vishivanka2023_124545454544545.pdf
- <https://kalyna.store/blog/10-czikavikh-faktiv-pro-vishivanku>
- <https://social.com.ua/life/osobystist/gusy-u-vyshyvankah-vinnyczkovi-dyzajnerky-rozletilys-ukrayinoyu-ta-svitom/>
- https://lb.ua/world/2022/06/06/519104_zelenu_vishivanku_zelenskogo.html
- <https://marieclaire.ua/uk/fashion/olena-zelenska-vishivanki>
- <https://tsn.ua/lady/news/show-biznes/svitovi-zirki-u-vishivankah-dita-fon-tiz-demi-mur-salma-gayek-robot-sofiya-ta-inshi-1787707.html>
- <https://viva.ua/fashion-beauty/16074-neymovirna-sila-i-krasa-nashih-predkiv-telezirki-privitali-ukraintsviv-z-dnem-vishivanki>
- <https://krasotkina.com/%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%88%D1%96/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0.html>
- <https://wz.lviv.ua/ukraine/435566-den-vyshyvanky-istoriia-sviata-ta-tsikavi-fakty>
- <https://life.liga.net/all/news/v-ukraine-voisproizveli-vyshivanku-bandery-v-military-style-i-podarili-ee-zalujnomu-foto>